

Nadwiślański Oddział Straży Granicznej

<https://nadwislanski.strazgraniczna.pl/wis/aktualnosci/61645,Uczcilismy-pamiec-obroncow-PWPW.html>
03.09.2024, 14:26

Uczciliśmy pamięć obrońców PWPW

Dagmara Bielec
02.08.2024

Dzisiaj (2 sierpnia 2023 roku) przed budynkiem Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych w Warszawie Zastępca Komendanta Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej im. Powstania Warszawskiego wraz z delegacją uczcili pamięć powstańców broniących reduty PWPW w czasie walk o stolicę w sierpniu 1944 roku.

W uroczystym spotkaniu upamiętniającym 80. rocznicę odbicia budynku z rąk Niemców obecni byli ostatni uczestnik walk z 1944 roku, kombatanci, przedstawiciele władz i urzędów państwowych oraz pracownicy Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych, jak również Dyrektor Zarządu Operacyjno - Śledczego Komendy Głównej Straży Granicznej płk SG Piotr Rosłaniec oraz delegacja z Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie.

Tegoroczne uroczystości zorganizowane przez Polską Wytwórnę Papierów Wartościowych poświęcono sylwetce Janusza Stefana Pilchowskiego - uczestnika obrony reduty PWPW'44.

Tradycyjnie, jak co roku, delegacja funkcjonariuszy z Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej im. Powstania Warszawskiego oddała hołd Powstańcom poległym w obronie Reduty PWPW, składając wiązanek kwiatów pod pamiątkową tablicą poświęconą ich pamięci.

Drugiego dnia powstania, pracownicy PWPW zgromadzeni w środku gmachu strzeżonego przez Niemców, podjęli próbę zbrojnego odbicia budynku. Równocześnie oddziały powstańcze rozpoczęły atak z zewnątrz. Dzięki doskonale skoordynowanej akcji szybko udało się zdobyć gmach przy ulicy Sanguszki 1. Budynek PWPW stał się jednym z kluczowych punktów oporu Starego Miasta, zyskując miano Reduty PWPW, bowiem przez 27 dni około 600 powstańców broniło PWPW przed niemieckimi atakami z powietrza i od strony Wisły. Reduta PWPW upadła 28 sierpnia, zaledwie parę dni przed kapitulacją Starego Miasta. W trakcie walk poległo około 100 żołnierzy AK. 28 sierpnia Niemcy zamordowali tam 30 rannych i personel polowego szpitala.

Janusz Stefan Pilchowski ps. „Lisek” urodził się 2 września 1928 roku w Warszawie.

Podczas Powstania Warszawskiego wraz ze Zgrupowaniem Armii Krajowej „Leśnik” – pułkownika Jan Szypowskiego, walczył na Muranowie, a potem brał udział w walkach w obronie Reduty PWPW. Ranny, kontynuował walkę po przejściu kanałami do Śródmieścia. Po upadku powstania trafił do obozu jenieckiego – Stalagu X B w Sandbostel, gdzie spędził 9 miesięcy. Kiedy w ostatnich dniach wojny Niemcy się wycofali, przedostał się do Holandii, gdzie wstąpił do 8 batalionu strzelców w 1 Dywizji Pancerniej gen. Maczka. Następnie wysłany do szkoły we Włoszech. Ostatecznie osiadł na stałe w Anglii, gdzie wstąpił do wojska angielskiego. Chciał wrócić do Polski, ale władza ludowa odebrała mu obywatelstwo i pierwszy raz mógł tutaj przyjechać ok. 1967 roku. Z angielskim paszportem. Od kilku lat regularnie uczestniczył w obchodach rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego w Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych. Janusz Stefan Pilchowski ps. „Lisek” zmarł 1 lipca 2024 roku.

zdjęcia Piotr Niemiec





Pan Juliusz Kulesza oddaje hołd przed tablicą umieszczoną na budynku PWPW.



Delegacja Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej oddaje honor po złożeniu kwiatów.



Przy tablicy pamiątkowej stoją żołnierze. Przed nimi leżą wieńce i wiązanki kwiatów.



Przy mównicy stoi Pan Juliusz Kulesza.



Mężczyzna przegląda okolicznościową publikację, w której widać zdjęcie Pana Juliusza Kuleszy z Karoliną Górczycą.



Dziewczynka patrzy na trzymaną w dłoni białoczerwoną flagę z symbolem Polski Walczącej.